

Kde postaviť hranicu koncentracii moci v bruselských úradoch sa vedú dlhoročné diskusie v Británii, ktoré pravdepodobne vyústia až do referenda o vystúpení z EÚ.

Holandská vláda sa odvážila vydať zásadný dokument. Nájdu podobnú odvahu vyjadriť svoj názor aj naši politickí predstavitelia?

O tom, kde postaviť hranicu koncentracii moci v bruselských úradoch sa vedú dlhoročné diskusie v Británii, ktoré pravdepodobne vyústia až do referenda o vystúpení z EÚ. No v európskej rodine Britom vždy patrila pozícia nespratníkov, ktorí v belgickej metropole len ťažko hľadajú kamarátov.



Tentoraz však zásadné prehlásenie spravila holandská vláda. Vydala oficiálny dokument, v ktorom zhodnotila presun moci z národných orgánov do orgánov EÚ. Identifikovala 54 oblastí, v ktorých by podľa nej mali ostať kompetencie doma. Je to výnimočná situácia, keď sa vláda člena EÚ odhodlá oficiálne zhodnotiť smerovanie politiky EÚ a vyvodiť postavenie vlastnej krajiny v tomto smerovaní, hoci také niečo by malo byť samozrejmé. Presun moci z lokálnej úrovne do Bruselu prebieha prakticky za zatvorenými dverami rokovacích miestností a občania sa väčšinou dozvedia len konečný výsledok.



Pritom tieto rozhodnutia sú zásadné. Počnúc rôznymi eurovalmi, ktoré postupne vysávajú zdroje občanov, až po rôzne kuriózne rozhodnutia. Napríklad vďaka rozhodnutiu EÚ nesmú automobily od začiatku tohto roku používať tradičnú zmes do klimatizácií, ale novú s názvom R1234yf. Tá stará vraj prispieva ku globálnemu otepľovaniu. Problémom je, že tá nová je oveľa horľavejšia a podľa testov niektorých automobiliek sa

zvyšuje riziko vznietenia vozidla pri havárii.

Tento týždeň na povrch vyplávali hneď dva škandály. V Írsku unikli nahrávky zo septembra 2008 zachytávajúce šéfstvo zachraňovanej Anglo Irish Bank ako posmešne spieva nemeckú hymnu.

Tento týždeň na povrch vyplávali hneď dva škandály. V Írsku unikli nahrávky zo septembra 2008 zachytávajúce šéfstvo zachraňovanej Anglo Irish Bank ako posmešne spieva nemeckú hymnu „Nemecko nadovšetko!“ po oznámení, že ich banka bude (najmä nemeckými peniazmi) zachránená. Okrem nejapného vtipu je tam zachytené aj priznanie šéfa kapitálových trhov, že odhad objemu požadovanej záchrany si vytiahol z ... Je možné, že írske banky napriek obrovskému záchrannému balíku budú potrebovať ďalšie zdroje na udržanie v chode.

Druhú aféru vyrobilo Taliansko. Machinácie gréckej vlády s rozpočtovými číslami pred vstupom do eurozóny sú dobre známe. Teraz sa zreteľnejšie odhalili aj machinácie talianskej vlády. Tá v 90.rokoch pomocou derivátových operácií poprehadzovala záväzky a umelo tak znížila výšku deficitu, aby splnila kritériá prijatia do EÚ. Dnes sa tieto operácie vracajú ako bumerang a Taliansko na nich môže utpieť stratu okolo 8 miliárd eur. Nie že by to bola nejaká zásadná suma, taliansky dlh už prekročil 2000 miliárd eur. Len tak mimochodom, v tých časoch bol šéfom talianskej pokladnice aj terajší šéf ECB Mario Draghi. Dúfajme, že sa odvtedy naučil lepšie rátať.

EÚ medzi rokmi 2008-2011 použila tretinu svojho ekonomického výkonu na záchranu bánk (ktoré stále nie sú zachránené) a už aj europolitikom začína dochádzať, že takto držať kamarátov nad vodou sa nedá donekonečna.

Rozlúčime sa nazretím do života europoslancov. Medzi nimi sa teší popularite pracovná metóda SISO – Sign In, Sod Off!

Osem miliárd je kvapka, ale celkový stav talianskej ekonomiky nie. Druhá najväčšia talianska banka v dôvernej správe top klientom varovala, že Taliansko môže už o pol roka žiadať EÚ o pomoc. V prípade záchran tretej najväčšej ekonomiky eurozóny by všetko doterajšie zachraňovanie bolo len prípravným zápasom.

EÚ medzi rokmi 2008-2011 použila tretinu svojho ekonomického výkonu na záchranu bánk (ktoré stále nie sú zachránené) a už aj europolitikom začína dochádzať, že takto držať kamarátov nad vodou sa nedá donekonečna. Preto sa po ostrej skúške na Cypre rozhodli sformalizovať novú taktiku záchran bánk. Podľa nového návrhu by pri záchrane bánk mali najskôr utrpieť straty akcionári a junior držitelia dlhu banky. Až keď by ich účasť dosiahla 8 % záväzkov banky, zapojili by sa vlády s peniazmi daňovníkov. Má to však dva háčiky. Návrh ešte musí schváliť Európsky parlament a ak sa to podarí, začne platiť najskôr v roku 2018. Dosť času na to, aby európske zombie banky vyžmýkali peňaženky občanov dosucha.

Príležitosť na to mať budú. Ministri financií členských štátov sa tento týždeň dohodli (samozrejme po rozsiahlej demokratickej celospoločenskej diskusii, ako je v EÚ dobrým zvykom...), že euroval môže byť použitý aj na priamu záchranu bánk. Vyčlenených bolo na tento účel 60 miliárd z jeho kapacity. Podmienkou je, že miestna vláda musí najskôr pomôcť banke zodvihnúť kapitálovú primeranosť (tier 1) na úroveň 4,5 %, a potom sa musí na ďalšej záchrane podieľať pätinou. Tieto zdroje môžu byť použité aj spätne, teda aj na bailouty z minulosti. V Dubline sa z toho tešia, možnosť presunúť írske dlhy na bedrá celej eurozóny bola jednou z kľúčových úloh írskeho predsedníctva.

Pozor, Francúzi idú po 56 rokoch škrtat'! Napriek rečiam o úsporách, francúzska vláda dosiaľ len zvyšovala dane, za čo sa jej ekonomika "odvdáčila." Avšak v roku 2014 ma prísť prvýkrát od roku 1958 ku škrtaniu v rozpočtových výdavkoch! Tohtoročný rozpočet 395 miliárd eur by mal byť na budúci rok nižší o 1,5 miliardy. Škrt, alebo skôr len taký škrtík, je teda vo výške menej ako pol percenta francúzskych štátnych výdavkov, ale aj to sa ráta.

Rozlúčime sa nazretím do života europoslancov. Medzi nimi sa teší popularite pracovná metóda SISO – Sign In, Sod Off! Teda „Zapíš sa a vypadni.“ Holandský reportér Tom Staal prichytil českého komunistu Ransdorfa a talianskeho socialistu Baldassarreho ako si spravili 300 eurové „pípnutie“. Z YouTube už video zmizlo, ale vtipnú českú fackovaciu časť môžete stále vidieť tu.



Reportér si však mal položiť otázku – čo je horšie? Keď europoslanci pracujú, alebo keď nepracujú? Nech vám na tvári žiadna eurofacka nepristane!

Martin Vlachynský